

Proeftuin buurtsportbegeleiders ... Knap werk!

Negen centrumsteden nemen deel aan het proeftuinproject 'buurtsportbegeleiders', een samenwerking tussen de beleidsdomeinen sociale economie en sport. In deze bijdrage wordt dit initiatief uit de doeken gedaan en komt de gerealiseerde meerwaarde aan bod.

In negen centrumsteden loopt er momenteel een proeftuinproject voor 'de opleiding, vorming en tewerkstelling van buurtsportbegeleiders die de sportieve recreatie in de eigen woon- en leefomgeving stimuleren' of kortweg proeftuin buurtsportbegeleiders. Deze proeftuin was een gezamenlijk initiatief van de toenmalige Vlaams ministers Kathleen Van Brempt (sociale economie) en Bert Anciaux (sport) en valt momenteel onder de bevoegdheid van Vlaams minister van sociale economie Freya Van den Bossche en Vlaams minister van sport Philippe Muyters.

Deze samenwerking tussen de twee beleidsdomeinen weerspiegelt zich ook in de financiering. De klaverbladfinanciering¹ van deze projecten bestaat immers uit een bijdrage van het beleidsdomein cultuur, jeugd, sport en media via de proeftuinen van het participatiedecreet, een bijdrage vanuit het beleidsdomein werk en sociale economie via het decreet lokale diensteneconomie, een federale tewerkstellingspremie (SINE) en lokale cofinanciering van de centrumsteden (eventueel aangevuld met beperkte deelnemersbijdragen). Deze vorm van klaverbladfinanciering zorgt mee voor een breed maatschappelijk draagvlak.

Doel van de proeftuin buurtsportbegeleiders

De doelstelling van de proeftuin buurtsportbegeleiders is dubbel: enerzijds de creatie van duurzame tewerkstelling en opleiding van kansgroepen; anderzijds het bieden

i Proeftuin buurtsportbegeleiders zorgt voor 50 jobs

In totaal nemen negen centrumsteden deel aan het proeftuinproject 'buurtsportbegeleiders': Aalst, Antwerpen, Brugge, Gent, Hasselt, Kortrijk, Mechelen, Roeselare en Turnhout. Binnen deze proeftuin zijn momenteel vijftig mensen actief.¹

Stad	Aantal medewerkers	Jobcoach/projectbegeleider
Aalst	4	1 (Dieter Luybaert)
Antwerpen	5	1 (Maarten Govaert)
Brugge	4	1 (Sven Casteleyn)
Gent	10	1 (Abdelhafid Al Hauari)
Hasselt	4	1 (Michel Houbrechts)
Kortrijk	4	1 (Rik Devroe)
Mechelen	4	1 (Heleen Moes)
Roeselare	4	1 (Joke Verduyn)
Turnhout	2	1 (Danny Exelmans)

¹ stand van zaken d.d. 01/08/2011

¹ De financiering van de lokale diensteneconomie is gebaseerd op het principe van klaverbladfinanciering: iedereen die baat heeft bij de dienstverlening draagt bij tot de financiering ervan.

van een aanvullend, laagdrempelig buurtsportaanbod. Het gaat hier met andere woorden om een project dat expliciet een aantal sociaal maatschappelijke doelstellingen wil realiseren, menige vliegen in één klap!

Via sociale tewerkstelling worden mensen die iets moeilijker een plaats op de arbeidsmarkt vinden, opgeleid. Met het oog op duurzame tewerkstelling als animator of begeleider binnen deze buurtsportprogramma's of andere sportieve vacatures, worden alle medewerkers intensief gecoacht en begeleid. De cursus bewegings-animator uit het aanbod van de Vlaams Trainersschool, het volwassenenonderwijs richting orthopedagogie, sociaal-cultureel werk of jeugd- en gehandicaptenzorg, de cursus hoger redder, een EHBO-cursus en taallessen zijn de meest genoten opleidingen. Door zichzelf via opleiding te verrijken, creëren de medewerkers voor zichzelf meer kansen om op termijn door te stromen naar een job als redder, toezichter, sportclubbegeleider, jeugdwerker, sportief en technisch medewerker in sportinfrastructuur, in de sector kinderopvang ... of ze blijven actief binnen een buurtsportwerking natuurlijk!

Het bijkomende buurtsportaanbod dat gecreëerd wordt met deze proeftuin, biedt een aanbod van lokale en wijk- of buurtgebonden laagdrempelige sport voor allen-initiatieven. Naast deze doelstelling is dit project echter ook aanvullend en specifiek omdat men via hun specifieke methode kansengroepen die sponstaan minder gemakkelijk de weg vinden naar sport probeert te betrekken bij of toe te leiden naar sport. In con-

De jobcoaches besteden zowel aandacht aan het helikopter- als aan het on-the-field-perspectief binnen hun project

creto gaat het dus om een aanbod op nieuwe of bijkomende plaatsen in de stad voor nieuwe, vaak minder gemakkelijk bereikbare groepen voor sport.

De toekomst

Op dit moment zijn er 50 personen rechtstreeks tewerkgesteld binnen deze negen proeftuinen. Deze negen teams van medewerkers en coaches bereiken een zeer groot en divers publiek. Zo is er aandacht voor kleuteractiviteiten, gevechtssport voor tieners, fietslessen, beweegplezier voor senioren, sportieve buurtcompetities,

en zoveel meer! De buurtsportprojecten bieden zowel eigen activiteiten als beweeg- en sportactiviteiten in partnership aan. Door de intense samenwerking tussen medewerkers, coaches, sportdiensten en partnerorganisaties kunnen alle deelnemers zo veel mogelijk sportieve inspanning dicht bij huis beleven.

Het huidige proeftuinproject en bijhorende financiering vanuit het beleidsdomein sport loopt tot 30/09/2013. De betrokken buurtsportprojecten hopen zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de toekomst en pleiten voor een structurele verankering van deze proeftuinen. De huidige proeftuinen genereren immers een grote maatschappelijke meerwaarden op diverse terreinen.

Niet alleen kunnen de bestaande projecten hiermee bestendig worden en kan de mogelijkheid geboden worden aan nieuwe medewerkers om van deze arbeidstrajectbegeleiding gebruik te maken, maar het concept kan ook uitgerold worden over heel Vlaanderen. Door afstemming tussen het beleidsdomein sport en sociale economie kan een meerwaarde voor beide partijen gecreëerd worden. ►

Takenpakket van de jobcoach

De negen coaches staan voor heel wat zaken in. Ze dienen aandacht te besteden aan zowel het helikopter- als het on-the-field-perspectief binnen hun project.

Takenpakket jobcoaches:¹

- Inhoudelijke en administratieve opvolging van het project;
- Aanwerving en aansturing van de doelgroepmedewerkers;
- Organiseren en geven van opleidingen, stages en voortrajecten aan de doelgroepmedewerkers;
- Promotie en sensibiliseren van het project binnen verschillende diensten en wijken;
- Zoeken naar fondsen, partners, infrastructuur, materiaal...;
- Zoeken naar nieuwe opportuniteiten voor Buurtsport: verbreding doelpubliek (senioren), wijken...;
- Verantwoordelijk voor de communicatie naar sportclubs, externe diensten.

¹ Cardon G., Willem A., *Tussentijdse evaluatie proeftuinen sport, rapport t.a.v. Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, Universiteit Gent, 2010, 174p.*

Praktijkdagen

Op initiatief van Buurtsport Brugge, en gefinancierd door de sportdienst van Brugge, werden er op 21 maart en 23 mei 2011 praktijkdagen georganiseerd voor alle proeftuinmedewerkers. Op deze dagen werd er samen met Vlabusmedewerkers Sam Allermeersch en Franky Hereygers gewerkt rond enkele belangrijke zaken binnen het specifieke gegeven van een buurtsportwerking. Op een proefondervindelijke en ervaringsgerichte manier werd er twee dagen lang keihard gewerkt.

In maart werd er vooral gefocust op het uitwerken van een aanbod op buurtpleintjes waar weinig tot geen accommodatie voorhanden is. Door middel van aangepaste tikspelletjes, conditieprikkels en allerlei vormen van balspelen kan het infrastructureel probleem op zo'n pleintje deels opgelost worden.

In mei verschoof het accent van de vorming naar het indoor-aanbod waar aangepast spel- en sportmateriaal wel beschikbaar is. Kin- en tsjoekebal, frisbee, teambuil-

dingactiviteiten en verdieping rond organisatievormen van toernooien en competities passeerden de revue.

Ook niet sportieve zaken zoals het omgaan met conflicten tussen deelnemers, leeftijdsverschillen bij de deelnemers en het omgaan met grote groepen werden besproken. Door hun eigen kennis en ervaring over deze zogenaamde knelpunten te delen, werden alle aanwezigen er beter van.

De cursusteksten van deze boeiende praktijkdagen zijn beschikbaar via www.isbkennisbank.be.

“De rol van sport als middel om deel te zijn van onze maatschappij wordt te vaak onderschat. Dankzij Buurtsport bereiken we enerzijds jongeren die soms de weg naar sport niet zouden vinden wegens te duur, te elitair of te ver van hun bed en anderzijds zorgen we ook voor een duurzame tewerkstelling en opleiding van de buurtsportbegeleiders die uit kansengroepen komen,” bevestigt Annick Lambrecht, schepen van sport en werkgelegenheid in Brugge.

i

Lokale Diensteneconomie

Lokale Diensteneconomie (LDE) – de opvolger van de buurt- en nabijheidsdiensten en één van de twee pijlers van de sociale economie – beoogt een koppeling van de invulling van lokale noden aan de lokale werkgelegenheid voor mensen die moeilijk hun weg vinden naar de arbeidsmarkt. De drie krachtlijnen van de buurt- en nabijheidsdiensten zijn ook terug te vinden in de criteria van het Decreet Lokale Diensteneconomie:

- aanvullende, kwalitatieve en toegankelijke dienstverlening gericht op individuele of collectieve behoeften, met oog voor lokale aspecten;
- duurzame werkgelegenheid die de arbeidsmarkt opent voor kansengroepen, dit op basis van laagdrempelige aanwerving en een permanent aanbod van vorming en begeleiding;
- centrale aandacht voor participatie en empowerment van werknemers, gebruikers en andere stakeholders.

Op dit moment zijn er meer dan 1.700 VTE doelgroepwerknemers erkend via het Decreet betreffende de Lokale Diensteneconomie. Deze werknemers zijn actief binnen

diverse vzw's en lokale besturen in zeer diverse activiteiten: buurtgerichte kinderopvang, aanvullende thuiszorg, buurtsport, fietspunten, energiesnoeiers, dorps- en buurtrestaurants, buurtontwikkeling en armoedebestrijding, ecologisch groenonderhoud, aanvullende klussen,...

De initiatieven lokale diensteneconomie worden vertegenwoordigd door de Koepel Lokale Diensteneconomie. De Koepel LDE ondersteunt de ontwikkeling, uitbouw en evaluatie van de diverse 'klaverbladen'. De Koepel LDE organiseert daartoe werkgroepen om de sector op een substantiële manier vooruit te helpen in haar kwaliteit, haar maatschappelijke draagvlak en haar groei. Door samenwerking en ervaringsuitwisseling worden de initiatieven versterkt en wordt hun expertise uitgebouwd in overeenstemming met de basiswaarden van de lokale diensteneconomie.

Meer informatie: Koepel Lokale Diensteneconomie vzw, info@lokalediensteneconomie.be, www.lokalediensteneconomie.be